

Wat kan ikzelf doen om de anderstalige nieuwkomer te helpen? Tips?

Bij **juf Martine** liggen er **kaartjes met pictogrammen** van de basiswoorden van GO4th om rond hun nek te hangen. Deze kan je altijd gebruiken zodat ze zich verstaanbaar kunnen maken.

Zorg dat de **anderstalige nieuwkomer vrienden in de klas** krijgt en zoek naar zijn/haar talenten.

Deze nieuwe leerling een **buddy of peter-meter** geven.

Anderstaligen moeten **eerst wennen** aan onze taal. Geef ze de kans om het Nederlands zoveel mogelijk al doende te leren in natuurlijke situaties. Begin niet met taallesses of woordjes aan te leren.

Probeer erachter te komen **waarin de anderstalige leerling geïnteresseerd is**. Observeer tijdens vrij spel: waarmee speelt hij? waarover tekent hij? Kinderen praten makkelijker over onderwerpen die hen interesseren of waarmee ze ervaring hebben. Misschien weet je anderstalige leerling wel veel over een onderwerp waar de andere leerlingen niets van kennen?

Let op de lichaamstaal van de anderstalige leerling. Wacht hij op een bemoedigend woord of wil hij liever geen aandacht waar de andere leerlingen bij zitten? Is hij nog te bang om aan een bepaalde activiteit deel te nemen of heeft hij meer uitleg nodig?

Meertalige boeken of luisterboeken in de klas gebruiken voor de AN leerling. Babyboekjes kunnen ook helpen om de taal te leren. Hierbij kan je een sterke leerling uit je klas als 'hulp' inzetten om de AN leerling nieuwe woorden te leren. 'Nik Nak' boekjes (dit zijn luisterboekjes die je in de bib kan vinden) zijn ook heel leuk.

Laat de anderstalige leerling **zoveel mogelijk meedoen** in de klas.

Mandala's brengen vaak rust bij deze leerlingen.

Pico piccolo kan helpen om iets aan te leren bij de anderstalige leerling. Online vind je heel veel wat blaadjes voor anderstaligen.

Elk kind dat een nieuwe taal leert, maakt een **zogenaamde 'stille periode'** door. Bij sommige kinderen duurt het maanden vooraleer ze

tot spreken overgaan. Bij anderen gaat het vanzelf. Respecteer dat en forceer niet.

Maak je taal begrijpelijk door **zoveel mogelijk visuele steun** te bieden: prenten, gebaren, mimiek... Maak uitstappen met de klas of breng voorwerpen mee. Zet de anderstalige actief aan het werk met doe- opdrachten en verwoord de handelingen terwijl je ze zelf voordoet. Let er wel op dat de visuele ondersteuning de taal niet gaat vervangen. Visuele informatie moet steeds een verduidelijking zijn van talige informatie. Alles verwoorden wat je doet bv: ik schrijf op het bord, ik neem een pen, ik doe de deur dicht,... is heel belangrijk. Communiceren is in het begin vaak met veel gebaren, picto's,... . Je kan ook google translate gebruiken om te communiceren, maar dit is niet altijd 100% juist.

Bewegingsactiviteiten bieden een uitstekende kans om vertrouwd te raken met instructies als: "Straks ben jij aan de beurt." Ook met elementaire schoolse begrippen als links, rechts, eerst, naar omhoog, wachten, recht, blauw, langs de lijn... Leerlingen kunnen een duidelijk verband leggen tussen wat er te zien is en wat gezegd wordt. Daardoor pikken ze taal snel op.

Geef de nieuwkomer **iets waar hij verantwoordelijk voor is**: bijvoorbeeld de plant in de klas water geven, het bord schoonvegen,... Je kan hem ook een prent laten vasthouden of iets laten herhalen. Met andere woorden: betrek de leerling bij de taken van de klas, zonder overdreven de aandacht op hem te vestigen. Aanvankelijk kunnen het vooral niet-talige taken zijn, gaandeweg meer talige.

Alle kinderen moeten zich kunnen uiten, ook anderstaligen. Omdat zij dat nog niet kunnen in het Nederlands, zal het nodig zijn andere **expressiemogelijkheden te voorzien**: tekenen, beweging, boetseren in klei, speeldeeg... Anderstaligen kunnen ook nog geen grenzen aangeven of ze begrijpen andere kinderen niet wanneer die een grens aangeven. Spreek met de klas een gebaar af of een kort woord, bijvoorbeeld "Stop!".

Stel in het begin niet te veel vragen waarop je een gesproken antwoord verwacht. **Vraag om een non-verbale reactie**: iets aanwijzen, halen, nadoen enzovoort. Zo kan je nagaan wat de leerling al begrijpt.

Haal de anderstalige over de drempel om te spreken door **eerst ja/nee-vragen te stellen en gesloten vragen** zoals 'Wil je de rode of de groene stift?'. Ook door versjes of liedjes aan te leren.

Toon interesse als de anderstalige leerling iets wil vertellen. **Reageer positief**, toon dat je het op prijs stelt dat hij het woord wil nemen.

Stel ondersteunende vragen; 'Is het dat wat je wilt zeggen'. Bouw voort op de uitingen van de leerling met bijkomende vragen of commentaren; zet het gesprek voort.

In het begin is het mogelijk dat de anderstalige leerling verzuipt tijdens klassikale activiteiten, kringgesprekken... Heb genoeg geduld. Tolereer hun gedrag tijdens die momenten, of geef hun **desnoods even iets anders** te doen (bijvoorbeeld een tekening of boekje). Leg in dat geval aan de andere leerlingen uit waarom je dit toelaat.

Onderschat de anderstalige leerling niet. Als hij zich al herhaaldelijk mondeling in het Nederlands uit, kan je **meer open vragen** stellen. Bijvoorbeeld een hoe- of een waarom-vraag. Laat voldoende tijd om te antwoorden.

Praat met de andere kinderen over het feit dat de anderstalige leerling geen Nederlands begrijpt. Maak de situatie concreet door je leerlingen te confronteren met een taal die ze zelf niet begrijpen: lees een prentenboek voor in het Frans of Engels, leg een spel uit in een andere taal... Zo ontstaat er begrip en verdraagzaamheid.

Houd er ook rekening mee dat sommige anderstalige kinderen **niet vertrouwd zijn met westerse onderwerpen** als Sinterklaas, dinosaurussen, piraten, ontbijt met boterhammen of granen ...

Voor vluchtelingenkinderen is **sociale veiligheid** nog belangrijker dan voor andere kinderen. Preventie van pesten en discriminatie is voor deze kinderen die in het verleden vaak veel onveiligheid meemaakten belangrijk. Als leerlingen zich thuis voelen op school, hebben zij een lagere kans op posttraumatische stress, depressie en angsten.

De neiging bestaat om kinderen die uit een oorlogssituatie komen als slachtoffers te zien die voor het leven getekend zijn. De veerkracht van kinderen is echter enorm. Vluchtelingenkinderen vragen wel specifieke aandacht maar die hoeft **niet specifiek op trauma's gefocust te zijn**, maar op het versterken van onderlinge sociale steun. Uit onderzoek naar kinderen uit oorlogsgebieden weten we dat deze klachten grotendeels zonder professionele hulp verminderen of verdwijnen.

